

Motion till riksdagen 2009/10:Fi14

av Thomas Östros m.fl. (s)
med anledning av skr. 2009/10:102

Utvecklingen inom den kommunala sektorn 2009

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen inom den kommunala sektorn.

Motivering

I skrivelsen Utvecklingen inom den kommunala sektorn 2009 (skr. 2009/10:102) ges en översiktlig redovisning av den ekonomiska utvecklingen i kommuner och landsting under det gångna året.

Skrivelsen har en ton som skiljer sig från tidigare kommunala skrivelser, som har haft en entydigt redovisande ambition. Redogörelsen visar på en resultatförbättring jämfört med året innan. Faktum är att 2009 var ett år då verksamheterna inom kommuner och landsting utvecklades negativt. Under förra året minskade antalet sysselsatta i sektorn med ungefär 25 000 personer, enligt regeringens beräkningar. I skrivelsen görs det klart att sysselsättningsminskningen mellan 2008 och 2009 till del förklaras av den svaga utvecklingen av skatteintäkterna.

Regeringen har i vårpropositionen meddelat att man avser att 2011 dra tillbaka hela det tillfälliga krisstödet till kommunerna. Detta trots att det av vårpropositionen framgår att regeringen räknar med att antalet sysselsatta i sektorn minskar med ytterligare 20 000 i år. Detta kommer naturligtvis att få stora konsekvenser för kvaliteten i viktiga välfärdsverksamheter.

Även om vissa kommuner har en hygglig ekonomisk ställning, finns det stora skillnader mellan kommuner. I exempelvis Bergs kommun har neddragningarna gått så långt att Arbetsmiljöverket har tvingats ingripa, för att inte personalens hälsa ska riskeras.

Stora skillnader mellan kommunerna finns också vad gäller beredskapen att erbjuda platser i förskolan i rimlig tid. I mars 2009 räknade 42 av landets

Fel! Okänt namn på

290 kommuner med att inte kunna erbjuda plats inom tre till fyra månader. Kommunernas dåliga ekonomi var en av flera förklaringar till denna otillfredsställande situation.

När det gäller skolans kvalitet är bilden splittrad. Meritvärdet i årskurs 9 fortsätter att öka. Samtidigt fortsatte andelen behöriga elever till gymnasieskolan att minska. Detta är förvånande och djupt oroande, särskilt givet de ambitioner som regeringen sagt sig ha på detta område. Vi vet att ungdomar som saknar slutbetyg har stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och få en egen försörjning. Vi ser också tecken på att de ökande klyftorna i samhället yttrar sig också på skolans område. Jämfört med för tre år sedan har det genomsnittliga meritvärdet för elever med föräldrar med endast grundskoleutbildning minskat påtagligt.

Kostnaderna för det ekonomiska biståndet var 2009 de högsta på tio år och uppgick till ca 11 miljarder kronor – en uppgång med 17 % jämfört med året innan. En trolig bidragande orsak till detta är att de förändringar i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen har genomfört gör att många arbetslösa nu måste söka bistånd. Regeringen gick till val på löften om fler i jobb och färre i utanförskap. Utvecklingen inom den kommunala sektorn visar på hur långt regeringen är från att leva upp till sina vallöften.

Vi anser att arbetslösheten måste mötas med investeringar i framtidens jobb, nya resurser till välfärden, ökad rättvisa och ansvarstagande för de offentliga finanserna. Att låna till skattesänkningar är en oförnuftig ekonomisk politik. Vi behöver i stället ge kommunerna resurser så att de kan behålla personal och upprätthålla kvaliteten i välfärden.

Stockholm den 29 april 2010

Thomas Östros (s)

Sonia Karlsson (s)

Hans Hoff (s)

Tommy Ternemar (s)

Christina Zedell (s)

Monica Green (s)

Agneta Gille (s)

Jörgen Hellman (s)